

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 27-02-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1382/27-02-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 24/2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος, στην έδρα της, την 25.02.2014 και ώρα 11:00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πέτρος Χριστόφορος, Πρόεδρος, της Αρχής και τα αναπληρωματικά μέλη Σπυρίδων Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Ε. Μαραγκού, νομική ελέγκτρια-δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Με το υπ' αρ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/724/04.02.2013 έγγραφό του το Τμήμα Τοπογραφίας, Εποικισμού & Αναδάσμου της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Έβρου ζητά την γνώμη της Αρχής σχετικά με τη νομιμότητα χορήγησης στον αιτούντα Α κάτοικο της δημοτικής κοινότητας Χ εγγράφων (πίνακες, διαγράμματα, συμβολαιογραφικά έγγραφα, πρακτικά επιτροπής αναδάσμου, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων) που αφορούν σε περατωθέντα αναδάσμο αγροκτήματος Χ μη ελεγχθέντα όμως και μη κυρωθέντα, καθώς περιέχονται σε αυτά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Το αίτημα του Α έχει

αποσταλεί επιπλέον, και με εισαγγελική παραγγελία. Ο αιτών Α, δεδομένου ότι συμμετείχε στον αναδασμό αυτόν με την ιδιοκτησία του, ζητά, όπως προκύπτει από σχετικές αιτήσεις του που κοινοποίησε στην Αρχή (με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/ 5826/12.09.2013 και Γ/ΕΙΣ/ 5827/12.09.2013) τη χορήγηση των εγγράφων αυτών έστω και με αναγραφή μόνον των αρχικών των ονομάτων, προκειμένου να μη τεθεί ζήτημα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Επειδή, ένα μεγάλο ποσοστό των αιτήσεων για γνωμοδότηση της Αρχής, προέρχεται από υπηρεσίες του δημόσιου τομέα ως υπεύθυνων επεξεργασίας, οι οποίες ζητούν να πληροφορηθούν εάν είναι επιτρεπτή η πρόσβαση τρίτου σε δημόσια έγγραφα που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η Αρχή προέβη στην εξέταση του ζητήματος συνολικά κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Αρχής στις 25.7.2013, 11.7.2013 και 02.10.2013. Κατά τη συζήτηση των σχετικών θεμάτων, έγινε παρουσίαση του προαναφερθέντος αιτήματος για χορήγηση αντιγράφων των εγγράφων που αφορούν σε αναδασμό αγροκτημάτων.

Η Αρχή εξέδωσε τη με αριθμ. 6/2013 Γνωμοδότησή της εξουσιοδοτώντας τα μέλη της να προχωρήσουν στην επίλυση των επιμέρους υποθέσεων με την έκδοση σχετικών αποφάσεων, με συνέπεια να παραπεμφθεί η ως άνω αναφερόμενη αίτηση του Τμήματος Τοπογραφίας, Εποικισμού & Αναδασμού της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ψ για γνωμοδότηση στο συμβούλιο του Τμήματος της Αρχής προκειμένου να κριθεί το αίτημά του.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων της υπόθεσης, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Η επεξεργασία των «απλών» προσωπικών δεδομένων διέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 2472/1997, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της οποίας, *«επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του»*. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους, είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, μόνο στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, η οποία ορίζει ότι: *«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:*

... β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο ...». Τέτοια υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ για το δικαίωμα (και αντίστοιχη αξίωση) πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, υπό τις προϋποθέσεις που η εν λόγω διάταξη θέτει. Η σχετική κρίση περί συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ.1 ΚΔΔιαδ, όπως κατά λογική αναγκαιότητα και η ερμηνεία των σχετικών διατάξεών του, ανατίθεται από τον νομοθέτη του ν. 2472/1997 αποκλειστικά στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος θα ερμηνεύσει τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ και του άρθρου 5 του ν. 2472/1997 με βάση τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (βλ. ενδεικτικά Γνμδ. ΝΣΚ 413/2012, 150/2012, 396/2011, 266/2011, 256/2011, 138/2010 και εκεί παραπομπές σε αποφάσεις του ΣτΕ), στο οποίο, αν είναι δημόσια αρχή ή ΝΠΔΔ μπορεί και να προστρέξει.

2. Η παγίωση μέσω της νομολογίας υπό το νομοθετικό καθεστώς του ν. 1599/1986, της αναγκαιότητας συνδρομής εύλογου ενδιαφέροντος στο πρόσωπο του αιτούντος πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα αποτυπώθηκε και στη διατύπωση του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ, το οποίο ορίζει ότι «κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα ... να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων». Η νομολογία, όπως αυτή εκφράζεται με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 94/2013, 1590/2012, 3308/2007, καθώς και 1214/2000 και 1397/1993, Διοικ. Εφετείου 368/2011), πάγια δέχεται ότι ο όρος «εύλογο ενδιαφέρον» αναφέρεται στη συνδρομή προσωπικής έννομης σχέσης που συνδέει τον αιτούντα με το περιεχόμενο των εγγράφων. Και ναι μεν για τη θεμελίωση του δικαιώματος πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα δεν απαιτείται η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος υπό τη στενή έννοια των άρθρων 47 του π.δ/τος 18/1989 ή του άρθρου 902 του ΑΚ, ως εύλογο όμως ενδιαφέρον δεν νοείται το ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων μιας υπηρεσίας και την τήρηση των νόμων, αλλά εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής έννομης σχέσης συνδεδεμένης με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1214/2000 και εκεί περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία, ΔΕφΑθ 368/2011, Γνμ. ΝΣΚ 92/2005).

3. Δεδομένου ότι το άρθρο 5 του ΚΔΔιαδ έχει παγίως ερμηνευθεί και εφαρμοσθεί από τα αρμόδια δικαστήρια και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, η δε παρεμβολή

της ΑΠΔΠΧ, το μεν δεν απαιτείται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2472/1997, το δε δεν προβλέπεται από άλλες διατάξεις ότι έχει κατά οιονδήποτε τρόπο δεσμευτική ή οιασδήποτε άλλης μορφής ενέργεια κατά το στάδιο της κρίσης του υπευθύνου επεξεργασίας περί της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 5 του ΚΔΔιαδ, η Αρχή κρίνει ότι θα πρέπει ο υπεύθυνος επεξεργασίας να σταθμίσει εάν ο αιτών έχει κατ' αρχήν εύλογο ενδιαφέρον και σε καταφατική περίπτωση υπέρτερο έναντι των υποκειμένων των δεδομένων έννομο συμφέρον σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις να λάβει γνώση των αιτούμενων στοιχείων που τηρούνται στο αρχείο του Τμήματος Τοπογραφίας, Εποικισμού & Αναδασμού της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ψ και γενικότερα να εξετάσει τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων χορήγησης των αιτούμενων εγγράφων, ενόψει των ειδικών ισχυρισμών που προβάλλει ο αιτών, σε περίπτωση δε αμφιβολιών μπορεί να απευθύνει σχετικό ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Σύμφωνα όμως με τη γνώμη ενός μέλους, η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Σύνταγμα και στο νόμο, δέον να ερμηνεύει τις κρίσιμες περί προσβάσεως σε διοικητικά έγγραφα διατάξεις (άρθρο 5 του ν. 2472/1997 και άρθρο 5 ΚΔΔιαδ). Έχει πράξει δε τούτο με σειρά γνωμοδοτικών της εγγράφων (τα οποία στηρίζονται στη με αριθμό 32/2005 απόφασή της), όπου έχει κρίνει ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (όπως είναι και η ανακοίνωση δεδομένων κάποιου προσώπου σε τρίτους μέσω της πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα) επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων (του προσώπου δηλαδή στο οποίο τα δεδομένα αφορούν), εάν είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο. Τέτοια υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας η Αρχή θεωρούσε ότι προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ για το δικαίωμα (και αντίστοιχη αξίωση) πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, όταν τα έγγραφα αυτά δεν αναφέρονται στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου και δεν παραβλάπτεται απόρρητο προβλεπόμενο από ειδικές διατάξεις (άρθρο 5 παρ. 3).

4. Αναφορικά δε, με την αποστολή εισαγγελικής παραγγελίας για την ικανοποίηση του αιτήματος του Α προς την Υπηρεσία σας, η Αρχή σύμφωνα με παλαιότερη Γνωμοδότησή της (με αριθμ. 3/2009) αναφέρει ότι η εισαγγελική παραγγελία είναι δεσμευτική μόνο όταν στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του ο Εισαγγελέας ζητεί την παροχή στοιχείων λόγω άσκησης ποινικής δίωξης ή όταν τούτο ρητά ορίζεται και επιτάσσεται από το νόμο, ο οποίος όμως πρέπει να διασφαλίζει και το

συνταγματικό δικαίωμα παροχής δικαστικής προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος). Οι εισαγγελικές αρχές μπορούν να ασκούν διοικητικά καθήκοντα συναφή προς τη λειτουργία της δικαιοσύνης (βλ. άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 1756/1988), αλλά δεν έχουν εξουσία υποκατάστασης στα έργα της δημόσιας διοίκησης, δεδομένου ότι το Σύνταγμα (άρθρο 94 παρ. 4) επιτρέπει (κατά διασταύρωση των εξουσιών) την ανάθεση αρμοδιοτήτων διοικητικής φύσης μόνον σε δικαιοδοτικά όργανα (πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια). Έτσι, στην προκειμένη περίπτωση της αρμοδιότητας, που προβλέπεται στο άρθρο 25 παρ. 4 του ν. 1756/1988, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εισαγγελική παραγγελία δεσμεύει τη Διοίκηση με την έννοια ότι αποτελεί επιτακτική εντολή προς διερεύνηση του αιτήματος χορήγησης του δημοσίου εγγράφου. Ως εκ τούτου, η εισαγγελική παραγγελία υποχρεώνει τη Διοίκηση σε σαφή και αιτιολογημένη (αρνητική ή θετική) απάντηση προς τον αιτούντα, ήτοι έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης μετά από έρευνα της υπόθεσης ή νέα έρευνα στην περίπτωση που έχει προηγηθεί άρνηση της Διοίκησης. Εάν η Διοίκηση παραλείψει να εκδώσει ρητή πράξη, μετά την πάροδο εικοσαημέρου (άρθρο 5 παρ. 6 του ΚΔΔιαδ, όπως ισχύει) από την περιέλευση της εισαγγελικής παραγγελίας, τότε στοιχειοθετείται παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, προσβαλλόμενη με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (πρβλ. ΣτΕ 2376/96, 205/2000, 1944/2003).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή αποφαινεται ότι εναπόκειται στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ήτοι το Τμήμα Τοπογραφίας, Εποικισμού & Αναδασμού της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ψ να σταθμίσει εάν ο αιτών έχει ειδικό έννομο συμφέρον να λάβει γνώση των αιτούμενων στοιχείων που τηρούνται στο αρχείο του και γενικότερα να εξετάσει τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων, ενόψει των ειδικών ισχυρισμών που προβάλλει ο αιτών.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου